

O Projekcie

IOŚ-PIB realizuje projekt pn. „**Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków oraz kanałów jej upowszechniania w kontekście zwiększania odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania i minimalizowania skutków nadzwyczajnych zagrożeń**” dofinansowany ze środków UE. W projekcie przewidziano szereg działań, których głównym celem jest dostarczenie niezbędnej wiedzy w zakresie zmian klimatu i oceny ich skutków na rzecz poprawy skuteczności oraz efektywności działań adaptacyjnych w sektorach wrażliwych na zmiany klimatu.

W ramach realizacji działań projektowych IOŚ-PIB planuje dostarczenie nowatorskich narzędzi i opracowanie treści o wysokiej przydatności dla odbiorców rezultatów Projektu.

Jako odbiorców rezultatów Projektu wytypowano szereg instytucji i władz:

- z sektora:
  - administracji publicznej – rządowej
  - administracji samorządowej
- podejmujących na szerokim szczeblu decyzje dotyczące wyboru działań adaptacyjnych i sposobu realizacji tych działań w kontekście ograniczania skutków zmian klimatu;
- pochodzących ze środowisk zajmujących się zmianami klimatycznymi, w tym:
  - grup zawodowych
  - środowisk naukowych

Realizacja Projektu przewidziana jest do końca 2021 roku.

Główne rezultaty

W ramach realizacji Projektu przewidziano:

- **Stworzenie Centralnej Bazy Emisji, mającej na celu:**
  - uproszczenie i optymalizację sprawozdawczości podmiotów,
  - zapewnienie spójności i poprawy jakości danych,

- zapewnienie wiarygodnych danych emisyjnych na potrzeby modelowania,
- zgromadzenie danych o emisjach punktowych, liniowych i powierzchniowych w jednym systemie bazodanowym i ich coroczna aktualizacja,
- rozkład przestrzenny emisji.

➤ **Stworzenie Systemu Wspomagania Podejmowania Decyzji, mającego na celu:**

- stworzenie podstaw do polityki redukcji emisji w kontekście kosztów środowiskowych,
- prognozę aktywności krajowych, dającą możliwość formułowania planów i scenariuszy,
- opracowanie map zawierających:
  - symulacje jakości powietrza
  - udziały poszczególnych źródeł emisji w wielkości stężeń – wskazanie obszarów/sektorów, mających największy wpływ na jakość powietrza w danej lokalizacji (np. w układzie wojewódzkim),
  - poziom narażenia zdrowia ludzi i środowiska na oszacowane stężenia i emisje,
- zestawienia statystyczne dla w/w map, w tym:
  - kosztów redukcji emisji zanieczyszczeń dla określonych technik redukcji,
  - kosztów i korzyści z porównania wyników modelowania dla różnych wielkości emisji,

➤ **Opracowanie scenariuszy klimatycznych, mających na celu:**

- prognozę zmian temperatury i opadu w perspektywie do 2100 roku, ze szczególnym uwzględnieniem roku 2050
- stworzenie portalu dedykowanego prezentacji opracowanych scenariuszy
klimat-scenariusze

➤ **Opracowanie bazy wiedzy o adaptacji do zmian klimatu**

Działania projektowe w obszarze adaptacji do zmian klimatu skoncentrowane są na stworzeniu dwóch portali:

- **klimat – info** (*czytaj więcej*)
- **klimat – adaptacje** (*więcej*)
- **Portal klimat – info**, oprócz informacji o działaniach projektowych, będzie poświęcony wiedzy o **adaptacji do zmian klimatu** i będzie zawierał:
  - 1) Przegląd aktualnej wiedzy o zmianach klimatu.
  - 2) Katalog dobrych praktyk adaptacyjnych:
    - ✓ Możliwość wykorzystania przez organy administracji publicznej w procesie wyboru odpowiednich działań dostosowawczych do zmieniających się warunków klimatycznych;
    - ✓ Stanowiący bazę informacji na temat działań adaptacyjnych wdrażanych w Polsce do wykorzystania w celach sprawozdawczych oraz informacyjnych.
    - ✓ Zawierający opinie dotyczące dokumentów z zakresu adaptacji oraz informacje do wykorzystania w bieżącej pracy Ministerstwa Środowiska.
  - 3) Metody uwzględniania problemów wpływu przedsięwzięć inwestycyjnych na klimat oraz podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu i potrzeb adaptacji w raportach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko
  - 4) Poradnik analizy kosztów i korzyści w zakresie działań adaptacyjnych jako wsparcia w procesie podejmowania decyzji:
    - ✓ Metodyka analizy kosztów i korzyści, możliwa do zastosowania wobec przedsięwzięć inwestycyjnych oraz działań pozainwestycyjnych,
    - ✓ Wyjaśnienie uznanych i stosowanych na świecie technik wyceny kosztów/korzyści nierynkowych,
    - ✓ Efekty innych działań realizowanych w ramach Projektu, w tym jednostkowe wskaźniki kosztowe.
- **Portal klimat – adaptacje**, który będzie stanowił interaktywne narzędzie umożliwiające decydentom różnego szczebla uzyskanie

wiedzy o ryzykach wytypowanych zagrożeń - na poziomie gminy - oraz możliwych do podjęcia działaniach adaptacyjnych, dopasowanych do indeksu ryzyka wystąpienia tych zagrożeń.

Ryzyko związane ze zmianami klimatu będzie prezentowane w rozkładzie przestrzennym. Działania adaptacyjne w odpowiedzi na zagrożenia związane z prognozowanymi zmianami klimatu będą prezentowane w formie katalogów.

Narzędzie umożliwi wybór dowolnego obszaru geograficznego (min. to obszar gminy) oraz sektora.

Portal będzie także:

- 1) Skupiał informacje o skutkach ekstremalnych zjawisk klimatycznych w Polsce, prezentując:
  - ✓ wskaźniki obejmujące skutki zdarzeń ekstremalnych urzeczywistniające się w wymiarach – społeczno- gospodarczym, finansowym oraz środowiskowym np. straty finansowe,
  - ✓ wycenione szkody (np. powierzchnia zniszczonych drzewostanów, km uszkodzonych dróg, liczba ofiar śmiertelnych),
  - ✓ rozkład przestrzenny skutków zjawisk w formie mapy (uwzględnione zostaną zdarzenia spowodowane powodziami, nawałnicami, gradobiciami, silnym wiatrem, suszą oraz trąbami powietrznymi),
  - ✓ analizę pod kątem wskazania luk w systemie zarządzania kryzysowego oraz rekomendacji w celu ograniczania skutków w przypadku pojawienia się zdarzeń w przyszłości.

- 2) Zawierał informacje o:
  - ✓ kosztach zaniechania działań adaptacyjnych (bezczywności),
  - ✓ kosztach działań adaptacyjnych,
  - ✓ skutkach makroekonomicznych zaniechania podjęcia działań adaptacyjnych,
  - ✓ skutkach makroekonomicznych podjęcia działań adaptacyjnych.

- 3) Wskazywał sektory wymagających programów inwestycyjnych i propozycje działań adaptacyjnych

Ponadto w ramach projektu przewidziano stworzenie **Centrum Studiów Prawno – Klimatycznych, którego główne cele to:**

- 1) wsparcie dla **Partnerstwa Publiczno Prywatnego** w zakresie wykorzystania tego modelu współpracy w obszarze realizacji inwestycji związanych z adaptacją do zmian klimatu, w tym wskazanie narzędzi zachęcających do nawiązania współpracy w ramach PPP;
- 2) propozycje i potrzeby rozwiązań legislacyjnych
  - rekomendacje legislacyjne w zakresie implementacji do polskiego porządku prawnego prawa unijnego z zakresu mitygacji i adaptacji;
  - identyfikacja i monitorowanie międzynarodowych inicjatyw związanych z adaptacją do zmian klimatu, z uwzględnieniem wkładu Polski w funkcjonowanie właściwych struktur międzynarodowych;
- 3) opracowania i analizy
  - bazy aktów prawnych oraz bazy orzecznictwa z zakresu działań mitygacyjnych i adaptacyjnych;
  - analizy problemowe dotyczące prawnych aspektów polityki klimatyczno-energetycznej UE;
- 4) podnoszenie kwalifikacji
  - szkolenie pracowników administracji centralnej i lokalnej z obowiązującego polskiego i unijnego prawa z obszaru mitygacji i adaptacji;

Działania informacyjne

W ramach Projektu przewidziano także szereg **działań informacyjno – promocyjnych** oraz **o charakterze edukacyjnym**, które będą realizowane poprzez:

- e-learning
- publikacje
- konferencje
- warsztaty

- szkolenia
- materiały informacyjne
- opracowania merytoryczne